

Zbornik sudske prakse

PRESUDA OPĆEG SUDA (prvo vijeće)

27. studenoga 2018.*

„Pristup dokumentima – Uredba (EZ) br. 1049/2001 – Dokumenti i informacije koji se odnose na Komisijinu odluku kojom se prekida suradnja na temelju ‚dopisa o suglasnosti i pristupanju u Team Europe‘ – Odbijanje pristupa – Izuzeće koje se odnosi na zaštitu privatnosti i zaštitu pojedinaca – Zaštita osobnih podataka – Uredba (EZ) br. 45/2001 – Odbijanje prijenosa – Članci 7., 47. i 48. Povelje o temeljnim pravima – Izvanugovorna odgovornost”

U spojenim predmetima T-314/16 i T-435/16,

V. G., u svojstvu sveopće nasljednice **M. S.-a**, koju su zastupali **L. Levi** i **M. Vandebussche**, a zatim **L. Levi**, odvjetnici,

tužiteljica,

protiv

Europske komisije, koju su zastupali **F. Clotuche-Duvieusart** i **A.-C. Simon**, a zatim **F. Clotuche-Duvieusart** i **B. Mongin**, u svojstvu agenata,

tuženika,

povodom, s jedne strane, zahtjeva na temelju članka 263. UFEU-a kojim se traži poništenje Komisijinih odluka od 2. veljače i 19. travnja 2016. kojima se **M. S.-u** odbija zahtjev za pristup dokumentima koji se na njega odnose i od 16. lipnja 2016. kojom se odbija njegov zahtjev za prijenos osobnih podataka koji se na njega odnose, a koje sadržavaju dokumenti na koje se odnosi taj zahtjev za pristup te, s druge strane, zahtjeva na temelju članka 268. UFEU-a kojim se traži naknada štete koju je **MS** navodno pretrpio zbog tog odbijanja pristupa i prijenosa,

OPĆI SUD (prvo vijeće)

u sastavu: **I. Pelikánová**, predsjednica, **V. Valančius** i **U. Öberg** (izvjestitelj), suci,

tajnik: **G. Predonzani**, administratorica,

uzimajući u obzir pisani dio postupka i nakon rasprave održane 6. ožujka 2018.,

donosi sljedeću

* Jezik postupka: francuski

Presudu

I. Činjenični okvir

A. Činjenice koje su prethodile podnošenju tužbe

- 1 M. S. bio je član mreže Team Europe od 20. srpnja 2011. do 10. travnja 2013.
- 2 Mreža Team Europe lokalna je komunikacijska mreža čija je glavna zadaća pomagati predstavništvima Europske komisije u njihovim komunikacijama o europskim politikama na lokalnoj razini, čiji članovi djeluju u svojstvu konferencijskih govornika, moderatora, animatora događanja i stručnjaka za komunikaciju.
- 3 Članovi mreže Team Europe povezani su s Europskom unijom, koju predstavlja Komisija na temelju „dopisa o suglasnosti i pristupanju u Team Europe” (u daljnjem tekstu: dopis o suglasnosti). Tim se dopisom za svaku stranku predviđa mogućnost da u bilo kojem trenutku, pisanim putem, istupi iz sporazuma, bez drugih uvjeta. U njemu se također navodi da, u biti, te članove ne plaća Komisija. Usto, njime se određuje da ti članovi rade na dobrovoljnoj osnovi, ali da mogu primiti, pod određenim uvjetima, naknadu svojih troškova ili razumnu kompenzaciju od organizatora događanja u kojima sudjeluju.
- 4 Šef predstavništva Komisije u Francuskoj (u daljnjem tekstu: predstavništvo) 10. travnja 2013. telefonom se obratio M. S.-u, nakon što je zaprimio pritužbu u pogledu njegova neželjenog ponašanja, od žena koje su sudjelovale na konferenciji ili radionici mreže Team Europe. Nakon tog razgovora, predstavništvo je M. S.-a dopisom obavijestilo o prekidu svoje suradnje s tom mrežom, s trenutačnim učinkom, u skladu s odredbama dopisa o suglasnosti.
- 5 M. S. je 6. lipnja 2013. Europskom ombudsmanu podnio pritužbu protiv Komisijine odluke o prekidu suradnje s mrežom Team Europe.
- 6 Tijekom postupka pred Ombudsmanom, M. S. je obaviješten o činjenici da je Komisija svoju odluku od 10. travnja 2013. o prekidu suradnje s mrežom Team Europe temeljila na tri dokumenta, odnosno, kao prvo, na pritužbi osobe koja je sudjelovala na jednoj od konferencija koje je organizirala mreža Team Europe (u daljnjem tekstu: osoba X), kao drugo, na poruci elektroničke pošte koju je poslao osobi X (s još jednom osobom Y u kopiji) i, kao treće, na porukama koje je na društvenoj mreži razmjenjivao s osobom X (u daljnjem tekstu: sporni dokumenti). Usto, obaviješten je o činjenici da je Komisija tvrdila da je ozbiljnost spisa potkrijepljena novim dokazima koji su se pojavili tijekom postupka, s obzirom na to da je više članova osoblja predstavništva (u daljnjem tekstu: članovi predstavništva) potvrdilo svojoj upravi da je više službenika Glavne uprave (GU) za komunikaciju te institucije, od kojih je dvoje radilo u predstavništvu, a dvoje je obnašalo svoje dužnosti u Bruxellesu (Belgija) (u daljnjem tekstu: službenici Komisije), od 2013. bilo meta njegovih neprimjerenih izjava (u daljnjem tekstu: sporni iskazi svjedoka). Komisija M. S.-u nije dostavila ni dokumente ni sporne iskaze svjedoka.
- 7 Odlukom od 19. studenoga 2015. Ombudsman je zatvorio svoju istragu o pritužbi koju je podnio M. S. U toj odluci Ombudsman je, među ostalim, utvrdio nepravilnosti u postupanju jer Komisija M. S.-a nije primjerenom saslušala, niti je provela dovoljno temeljitu ocjenu predmetnog slučaja prije nego što je donijela svoju odluku od 10. travnja 2013. o prekidu njegove suradnje s mrežom Team Europe. Komisija nije poduzela nikakvu mjeru u odnosu na M. S.-a nakon podnošenja te pritužbe i Ombudsmanove odluke.

- 8 Dopisom od 18. prosinca 2015. M. S. je šefu predstavništva, na temelju Uredbe (EZ) br. 1049/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2001. o javnom pristupu dokumentima Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije (SL 2001., L 145, str. 45.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 1., svezak 16., str. 70.), podnio prvotni zahtjev za pristup spornim dokumentima i iskazima svjedoka, kao i imenima osoba koje su podnijele te iskaze.
- 9 Dopisom od 2. veljače 2016. glavni direktor GU-a Komisije za komunikaciju je M. S.-u, nakon savjetovanja s osobom X, koja je opisana kao autor spornih dokumenata, odbio pristup tim dokumentima (u daljnjem tekstu: odluka od 2. veljače 2016.). To se odbijanje temeljilo na izuzeću predviđenom člankom 4. stavkom 1. točkom (b) Uredbe br. 1049/2001 te se odnosilo na zaštitu privatnosti i integriteta pojedinca, s obzirom na to da sporni dokumenti sadržavaju određene osobne podatke trećih osoba i da nije bilo dokazano da je pristup tim dokumentima M. S.-u bio nužan te da se time neće povrijediti zakoniti interesi tih trećih osoba. Što se tiče zahtjeva za pristup spornim iskazima svjedoka, Komisija je dodala da se ti iskazi svjedoka nisu uzeli u obzir prilikom donošenja njezine odluke od 10. travnja 2013. o prekidu suradnje M. S.-a s mrežom Team Europe.
- 10 M. S. je dopisom od 19. veljače 2016. podnio ponovljeni zahtjev, u kojem je opravdavao potrebu za pristupom spornim dokumentima i nepostojanje povrede zakonitih interesa trećih osoba zbog takvog pristupa. U tom ponovljenom zahtjevu je, usto, naveo zahtjev za prijenos osobnih podataka koji se na njega odnose, sadržanih u spornim dokumentima (u daljnjem tekstu: sporni osobni podaci), na temelju članka 13. Uredbe (EZ) br. 45/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2000. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama i tijelima Zajednice i o slobodnom kretanju takvih podataka (SL 2001., L 8, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 13., svezak 34., str. 6.).
- 11 Odlukom od 19. travnja 2016. glavni tajnik Komisije odgovorio je na ponovljeni zahtjev (u daljnjem tekstu: odluka od 19. travnja 2016.). S jedne strane, pojasnio je da sporni iskazi svjedoka ne mogu biti dostavljeni M. S.-u s obzirom na to da nisu zabilježeni u dokumentu. S druge strane, odbio je M. S.-u pristup spornim dokumentima na temelju izuzeća predviđenih člankom 4. stavkom 1. točkom (b) i člankom 4. stavkom 2. drugom alinejom Uredbe br. 1049/2001 koji se odnose, redom, na zaštitu privatnosti i integriteta pojedinca i na zaštitu sudskog postupka. Usto, u toj je odluci naveo da zahtjev za prijenos spornih osobnih podataka nije obuhvaćen područjem primjene Uredbe br. 1049/2001 te da će biti prosljeđen službi GU-a za komunikaciju, koja je nadležna da na njega odgovori.
- 12 Dopisom od 16. lipnja 2016. šef predstavništva odbio je zahtjev za prijenos spornih osobnih podataka (u daljnjem tekstu; odluka od 16. lipnja 2016.). U tom je pogledu smatrao da su „s obzirom na spor [...] između [M. S.-a] i osoba navedenih u [spornim] iskazima svjedoka, te osobe iznijele legitimne razloge za strah od povrede njihovih interesa *ad personam*” i da se ti osobni podaci, kako bi se zajamčila prava i slobode tih osoba, nisu mogli prenijeti M. S.-u.
- 13 M. S. je također pokrenuo postupak pred Europskim nadzornikom za zaštitu podataka (EDPS), na temelju članka 20. stavaka 3. i 4. Uredbe br. 45/2001. Odlukom EDPS-a od 3. veljače 2017., prekinuo se postupak u tom predmetu do donošenja presuda u ovim predmetima.

B. Činjenice koje su nastale nakon podnošenja tužbe

- 14 Aktom podnesenim tajništvu Općeg suda 19. srpnja 2016. M. S. je podnio tužbu kojom se traži da se Komisiji naloži isplata naknade štete zbog njezine odluke od 10. travnja 2013. o prekidu njegove suradnje s mrežom Team Europe. Ta je tužba upisana pod brojem T-17/16.
- 15 Rješenjem od 31. svibnja 2017., M.S./Komisija (T-17/16, neobjavljeno, EU:T:2017:379) Opći sud odbio je M. S.-ov zahtjev za naknadu štete kao očito nedopušten, s obzirom na to da je predmet tužbe bio ugovorne prirode te stoga, zbog nepostojanja arbitražne klauzule, on za taj spor nije nadležan.

16 M. S. je 5. siječnja 2018. podnio žalbu protiv tog rješenja.

II. Postupci i zahtjevi stranaka

17 Aktima podnesenim tajništvu Općeg suda 15. lipnja i 1. kolovoza 2016. M. S. podnio je zahtjeve za besplatnu pravnu pomoć.

18 Rješenjima od 30. rujna i 28. studenoga 2016. predsjednik Općeg suda je M. S.-u priznao pravo na besplatnu pravnu pomoć te mu dodijelio odvjetnika.

19 Tužbama podnesenima tajništvu Općeg suda 15. i 22. prosinca 2016. M. S. je pokrenuo postupke koji su upisani pod brojevima T-314/16 i T-435/16.

20 U predmetu T-314/16, rješenjem od 6. srpnja 2017. Opći sud je Komisiji naložio, u skladu s člankom 91. točkom (c), člankom 92. stavkom 1. i člankom 104. Poslovnika Općeg suda, da dostavi sve dokumente na kojima se temelji njezina odluka od 10. travnja 2013., kojom je prekinula sudjelovanje M. S.-a u mreži Team Europe.

21 Komisija je 14. srpnja 2017. dostavila sporne dokumente, uz zahtjev za povjerljivo postupanje s tim dokumentima u odnosu na M. S.-a. U skladu s člankom 104. Poslovnika, dokumenti nisu bili dostavljeni M. S.-u.

22 Na prijedlog suca izvjestitelja, Opći sud (prvo vijeće) odlučio je otvoriti usmeni dio postupka te je u okviru mjera upravljanja postupkom predviđenih u članku 89. Poslovnika pozvao Komisiju da odgovori na određena pitanja. Komisija je na taj zahtjev odgovorila u za to određenom roku.

23 Rješenjem predsjednika prvog vijeća Općeg suda od 30. siječnja 2018. predmeti T-314/16 i T-435/16 spojeni su u svrhu usmenog dijela postupka i donošenja odluke kojom se završava postupak, u skladu s člankom 68. Poslovnika.

24 Odvjetnik M. S.-a je 19. veljače 2018. obavijestio tajništvo Općeg suda da je M. S. preminuo. Slijedom navedenog, Opći sud obaviješten je da je tužiteljica, V. G., u svojstvu sveopće nasljednice M. S.-a, odlučila nastaviti postupke.

25 U predmetu T-314/16 tužiteljica, u svojstvu sveopće nasljednice M. S.-a, od Općeg suda zahtijeva da:

- poništi odluku od 2. veljače 2016. kojom se M. S.-u odbija zahtjev za pristup spornim dokumentima i odluku od 19. travnja 2016. kojom se potvrđuje to odbijanje;
- naloži Komisiji naknadu neimovinske štete, procijenjenu na 20 000 eura, koju je M. S. pretrpio zbog toga što mu je odbijen pristup spornim dokumentima,
- naloži Komisiji snošenje troškova.

26 Komisija od Općeg suda zahtijeva da:

- odbije tužbu;
- naloži snošenje troškova tužiteljici, u svojstvu sveopće nasljednice M. S.-a.

27 U predmetu T-435/16 tužiteljica, u svojstvu sveopće nasljednice M. S.-a, od Općeg suda zahtijeva da:

- poništi odluku od 16. lipnja 2016. kojom se odbija zahtjev M. S.-a za prijenos tih osobnih podataka;

- naloži Komisiji naknadu neimovinske štete, procijenjenu na 20 000 eura, koju je M. S. pretrpio zbog toga što mu je odbijen prijenos spornih osobnih podataka;
- naloži Komisiji snošenje troškova.

28 Komisija od Općeg suda zahtijeva da:

- odbije tužbu;
- naloži snošenje troškova tužiteljici, u svojstvu sveopće nasljednice M. S.-a.

III. Pravo

A. Zahtjev za obustavu postupka koji je Komisija podnijela u predmetu T-435/16

- 29 Na raspravi je Komisija tvrdila da je nakon smrti M. S.-a tužba u predmetu T-435/16 postala bespredmetna te da, prema tome, više nije potrebno odlučiti o njoj. Člankom 2. točkom (a) Uredbe br. 45/2001 dotična se osoba definira kao „identificiran[a] fizičk[a] osob[a] ili fizičk[a] osob[a] koj[a] se može identificirati”, na način da se ne primjenjuje na podatke preminulih osoba te da su prava na koje se pozivao M. S. neprenosiva.
- 30 Svojim zahtjevom Komisija u biti tvrdi da je tužiteljica u svojstvu sveopće nasljednice M. S.-a izgubila svoj interes za ishod postupka zbog smrti M. S.-a.
- 31 U tom pogledu, iz sudske prakse proizlazi da postupak za poništenje koji pokrene adresat akta može nastaviti njegov sveopći pravni sljednik, osobito u slučaju smrti fizičke osobe (vidjeti rješenje od 12. srpnja 2016. Janukovič/Vijeće, T-347/14, EU:T:2016:433, t. 67. i navedenu sudsku praksu). Jednako tako, sveopći pravni sljednik može nastaviti postupak za naknadu neimovinske štete koju je preminuli navodno pretrpio, ako je potonji prije smrti podnio zahtjev za naknadu te štete, pa je on bio dio njegove imovine na dan otvaranja nasljedstva.
- 32 Usto, iz ustaljene sudske prakse proizlazi da pravni interes tužitelja za pokretanje postupka treba postojati do objave sudske odluke ili će se postupak obustaviti, što pretpostavlja da tužba svojim ishodom može donijeti korist stranci koja ju je podnijela (vidjeti rješenje od 12. srpnja 2016, Janukovič/Vijeće, T-347/14, EU:T:2016:433, t. 67. i navedenu sudsku praksu).
- 33 U ovom slučaju i kao što je istaknuto u točki 24. ove presude, M. S. je preminuo nakon što je podnio ove tužbe te je njegov pravni zastupnik naveo da tužiteljica želi nastaviti te postupke, u svojstvu sveopće nasljednice svojeg preminulog sina, te je u tu svrhu podnio njezinu pisanu izjavu, službeni smrtni list kao i njezinu osobnu iskaznicu.
- 34 Tužba u predmetu T-435/16 odnosila se, konkretno, na to da M.S ishodi prijenos spornih osobnih podataka i na naknadu neimovinske štete koju je navodno pretrpio zbog Komisijina odbijanja njegova zahtjeva za prijenos. Nesporno je da su se ti osobni podaci odnosili na neželjeno ponašanje M. S.-a povezano s njegovom suradnjom s mrežom Team Europe (vidjeti točku 4. ove presude) i koje je po svojoj prirodi moglo naštetiti osobito njegovu ugledu i časti, u svojstvu suradnika te mreže. Naposljetku, nesporno je da se na tim podacima temelji Komisijina odluka od 10. travnja 2013. o prekidu suradnje M. S.-a s tom mrežom (vidjeti točku 6. ove presude).

- 35 U tim okolnostima, s obzirom na to da, kao što je pojašnjeno u točki 31. ove presude, sveopća pravna sljednica M. S.-a ima pravo nastaviti postupak, unatoč smrti M. S.-a i dalje postoji njezin pravni interes da ishodi poništenje odluke od 16. lipnja 2016. kojom se odbija zahtjev M. S.-a za prijenos spornih osobnih podataka i naknada neimovinske štete koju je M. S. pretrpio zbog Komisijinog odbijanja njegova zahtjeva za prijenos navedenih podataka.
- 36 U tim okolnostima, tužiteljčin interes da nastavi postupak u predmetu T-435/16 u svojstvu sveopće nasljednice M. S.-a i dalje postoji, unatoč smrti potonje osobe.
- 37 Stoga valja odbiti zahtjev za obustavu postupka koji je Komisija podnijela u predmetu T-435/16.

B. Meritum

1. Zahtjevi za poništenje

a) Zahtjev za poništenje odluka od 2. veljače i 19. travnja 2016. u dijelu u kojem se odnose na odbijanje M. S.-ova zahtjeva za pristup spornim iskazima svjedoka

- 38 Mogućnost da institucija Unije prihvati zahtjev za pristup dokumentima institucija u smislu članka 2. stavka 3. Uredbe br. 1049/2001 očito pretpostavlja da dokumenti na koje se taj zahtjev odnosi postoje (presuda od 2. listopada 2014., Strack/Komisija, C-127/13 P, EU:C:2014:2250, t. 38.; vidjeti također presudu od 11. lipnja 2015., McCullough/Cedefop, T-496/13, neobjavljena, EU:T:2015:374, t. 49. i navedenu sudsku praksu).
- 39 Prema sudskoj praksi, pretpostavka zakonitosti pripisuje se svakoj izjavi institucija o nepostojanju zatraženih dokumenata. Stoga se pretpostavka istinitosti pripisuje toj izjavi. Riječ je, međutim, o jednostavnoj pretpostavci koju tužiteljica, u svojstvu sveopće nasljednice M. S.-a, može oboriti bilo kojim sredstvom, na temelju relevantnih i usklađenih indicija (vidjeti presudu od 11. lipnja 2015., McCullough/Cedefop, T-496/13, neobjavljena, EU:T:2015:374, t. 50. i navedenu sudsku praksu).
- 40 U ovom slučaju, Komisija je u svojoj odluci od 2. veljače 2016. odbila pristup spornim iskazima svjedoka pozivajući se na izuzeće predviđeno člankom 4. stavkom 1. točkom (b) Uredbe br. 1049/2001 i time što je objasnila da te iskaze svjedoka nije uzela u obzir u svojoj odluci od 10. travnja 2013. o prekidu suradnje tužitelja s mrežom Team Europe. Nadalje, u svojoj je odluci od 19. travnja 2016. tvrdila da sporni iskazi svjedoka nisu bili zabilježeni ni u jednom dokumentu.
- 41 U odgovoru na mjeru upravljanja postupkom Općeg suda, Komisija je potvrdila da „n[ije] raspola[gala] nijednim pisanim tragom tih iskaza svjedoka [...] te da stoga n[ije] posjed[ovala] dokumente koji sadržavaju [sporne] iskaze svjedoka”. Uzimajući u obzir tu izjavu i nepostojanje dokaza koje je podnijela tužiteljica, u svojstvu sveopće nasljednice M. S.-a, kako bi oborila pretpostavku zakonitosti i istinitosti koja se pripisuje toj izjavi, u ovom slučaju nema dostatnih razloga na temelju kojih se može sumnjati u tu izjavu.
- 42 Stoga valja odbiti zahtjev za poništenje odluka od 2. veljače i 19. travnja 2016. u dijelu u kojem se odnose na odbijanje M. S.-ova zahtjeva za pristup spornim iskazima svjedoka a da pritom nije nužno odlučiti o dopuštenosti zahtjeva za poništenje u dijelu u kojem se odnosi na odluku od 2. veljače 2016.

b) Zahtjev za poništenje odluka od 2. veljače i 19. travnja 2016. u dijelu u kojem se odnose na odbijanje M. S.-ova zahtjeva za pristup spornim dokumentima

43 U prilog ovom zahtjevu za poništenje tužiteljica je, u svojstvu sveopće nasljednice M. S.-a, u biti istaknula dva tužbena razloga. Prvi se tužbeni zahtjev temelji na povredama članka 2. i članka 4. stavka 1. točke (b) Uredbe br. 1049/2001 te članka 2. i članka 4. stavka 2. druge alineje te uredbe. Drugi se tužbeni zahtjev temelji na povredama obveze obrazlaganja, prava obrane te načela poštovanja privatnog života i proporcionalnosti.

1) Prvi dio prvog tužbenog razloga, koji se temelji na povredi članka 2. i članka 4. stavka 1. točke (b) Uredbe br. 1049/2001

44 Tužiteljica tvrdi da Komisija, iako sporni dokumenti sadržavaju osobne podatke koji se odnose na osobu X i ostale treće osobe, nije dokazala da se otkrivanjem tih dokumenata konkretno i stvarno ugrožava zaštita privatnosti i integriteta osobe X ili ostalih trećih osoba koje se spominju u tim dokumentima.

45 Osim toga, tužiteljica, u svojstvu sveopće nasljednice M. S.-a, nepostojanje opasnosti za legitimne interese trećih osoba opravdava „svrhom svojeg postupanja [koja se odnosi na] dokazivanje istine i časti M. S.-a”. Dodaje da se prigovori odnose isključivo na potonju osobu, na način da se otkrivanjem spornih dokumenata ne može ugroziti zaštita privatnosti i integriteta osobe X ili ostalih trećih osoba koje se u njima također spominju.

46 U tom se pogledu tužiteljica, u svojstvu sveopće nasljednice M. S.-a, poziva na činjenicu da je Ombudsman u točki 32. svojeg prijedloga sporazumnog rješenja već utvrdio da Komisija „n[ije] dokazala stvarnu opasnost za [...] legitimne interese [osobe X]”.

47 Tužiteljica, u svojstvu sveopće nasljednice M. S.-a¹, također tvrdi da je dokazala potrebu za prijenosom spornih osobnih podataka na temelju članka 8. točke (b) Uredbe br. 45/2001. Prema njezinu mišljenju, sporni dokumenti nužni su za razumijevanje Komisijinih optužbi u pogledu M. S.-a i njezine odluke od 10. travnja 2013. o prekidu njegove suradnje s mrežom Team Europe, kao i za dokazivanje neutemeljene prirode njezinih optužbi. Objasnila je da je M. S. već posjedovao svoju prepisku s osobom X preko društvene mreže i elektroničke pošte, ali da je osporavao autentičnost spornih dokumenata kojima nije imao pristup.

48 Time što se oslanja na presudu od 22. svibnja 2012., Internationaler Hilfsfonds/Komisija (T-300/10, EU:T:2012:247, t. 107.), tužiteljica naposljetku tvrdi da sporni dokumenti ne bi postali javni da su otkriveni na temelju Uredbe br. 1049/2001.

49 Kao prvo, Opći sud podsjeća da je svrha Uredbe br. 1049/2001, kao što se navodi u njezinoj uvodnoj izjavi 4. i članku 1., dati javnosti najšire moguće pravo pristupa dokumentima (vidjeti presudu od 21. srpnja 2011., Švedska/MyTravel i Komisija, C-506/08 P, EU:C:2011:496, t. 73. i navedenu sudsku praksu).

50 U skladu s člankom 2. stavkom 3. Uredbe br. 1049/2001, odredbe o javnom pristupu dokumentima primjenjuju se na sve dokumente koje čuva Komisija, to jest dokumente koje je sastavila ili zaprimila i koje posjeduje, koji se odnose na sva područja aktivnosti Europske unije.

1 Predlaže se da se izraz „tužiteljica” dopuni pri svakom spominjanju ako to nije navedeno u ostatku rečenice.

- 51 Budući da je cilj Uredbe br. 1049/2001 osigurati svima pristup dokumentima, jednom otkriven dokument, u skladu s njezinim odredbama, ulazi o javnu domenu (presude od 21. svibnja 2014., Catinis/Komisija, T-447/11, EU:T:2014:267, t. 62. i od 15. srpnja 2015., Dennekamp/Parlament, T-115/13, EU:T:2015:497, t. 67.).
- 52 U tom pogledu, točno je da je Opći sud utvrdio da se otkrivanje osobnih podataka koji se isključivo odnose na podnositelja zahtjeva za predmetni pristup ne može odbiti zato što bi ono ugrozilo zaštitu privatnosti i integriteta pojedinca (vidjeti u tom smislu presude od 22. svibnja 2012., Internationaler Hilfsfonds/Komisija, T-300/10, EU:T:2012:247, t. 107. do 109. i od 12. svibnja 2015., Unión de Almacenistas de Hierros de España/Komisija, T-623/13, EU:T:2015:268, t. 91.).
- 53 Međutim i suprotno tužiteljčinim argumentima, ta sudska praksa ne primjenjuje se na ovaj slučaj jer sporni dokumenti sadržavaju osobne podatke koji se ne odnose isključivo na M. S.-a.
- 54 Naime, iz presude od 22. svibnja 2012., Internationaler Hilfsfonds/Komisija (T-300/10, EU:T:2012:247, t. 109.), izričito proizlazi da, iako zaštita interesa iz članka 4. stavka 1. točke (b) Uredbe br. 1049/2001 nije nužna u odnosu na podnositelja zahtjeva, ipak mora biti zajamčena u odnosu na treće osobe, u skladu s odredbama Uredbe br. 45/2001.
- 55 Kao drugo, valja utvrditi da pravo na pristup dokumentima ne ovisi o naravi pojedinačnog interesa koji osoba koja traži pristup može ili ne mora imati za dobivanje traženog podatka (presuda od 21. svibnja 2014., Catinis/Komisija, T-447/11, EU:T:2014:267, t. 61.; vidjeti u tom smislu i presudu od 1. veljače 2007., Sison/Vijeće, C-266/05 P, EU:C:2007:75, t. 43.).
- 56 Nadalje, budući da podnositelj zahtjeva za pristup kao član javnosti nije dužan opravdati svoj zahtjev za pristup dokumentima, u svrhu Uredbe br. 1049/2001 također je nebitan stvarni interes koji za podnositelja zahtjeva može predstavljati otkrivanje predmetnih dokumenata (vidjeti presudu od 26. travnja 2016., Strack/Komisija, T-221/08, EU:T:2016:242, t. 252. i navedenu sudsku praksu).
- 57 Kao treće, valja utvrditi da se Uredbom br. 1049/2001, u skladu s njezinom uvodnom izjavom 11., u njezinu članku 4. predviđa sustav izuzeća koji institucijama dopušta da odbiju pristup dokumentu u slučaju kad bi otkrivanje potonjeg dokumenta ugrozilo jedan od interesa zaštićenih tim člankom (vidjeti presudu od 21. srpnja 2011., Švedska/MyTravel i Komisija, C-506/08 P, EU:C:2011:496, t. 74. i navedenu sudsku praksu te od 13. siječnja 2017., Deza/ECHA, T-189/14, EU:T:2017:4, t. 51. i navedenu sudsku praksu).
- 58 U tom pogledu, člankom 4. stavkom 1. točkom (b) Uredbe br. 1049/2001 predviđa se da institucije uskraćuju pristup dokumentu ako bi njegovo otkrivanje ugrozilo zaštitu privatnosti i integriteta pojedinaca, posebno u skladu s propisima Unije o zaštiti osobnih podataka. Tom se odredbom, kojom se uspostavlja poseban i ojačan sustav zaštite osoba čiji bi osobni podaci po potrebi mogli biti proslijeđeni javnosti, zahtijeva da se moguće ugrožavanje njihove privatnosti i integriteta uvijek ispita i ocijeni, osobito u skladu s Uredbom br. 45/2001 (vidjeti presudu od 7. srpnja 2015., Axa Versicherung/Komisija, T-677/13, EU:T:2015:473, t. 138. i 139. i navedenu sudsku praksu).
- 59 Stoga, kad institucija odluči odbiti pristup dokumentu čije se dostavljanje od nje zahtijevalo, na njoj je načelno da objasni na koji bi način pristup tom dokumentu mogao konkretno i stvarno ugroziti interes zaštićen izuzećem iz članka 4. Uredbe br. 1049/2001 koje navodi ta institucija. Osim toga, opasnost od takvog ugrožavanja mora biti razumno predvidiva, a ne samo hipotetska (presuda od 21. srpnja 2011. Švedska/MyTravel i Komisija, C-506/08 P, EU:C:2011:496, t. 76. i navedena sudska praksa).

- 60 Taj sustav izuzeća temelji se na uspostavljanju ravnoteže između suprotstavljenih interesa u danoj situaciji, to jest, s jedne strane, interesa kojima koristi otkrivanje predmetnih dokumenata i, s druge strane, onih koji bi bili ugroženi tim otkrivanjem. Odluka koja se donosi povodom zahtjeva za pristup dokumentima ovisi o tome koji interes mora prevladati u konkretnom slučaju (presuda od 14. studenoga 2013., LPN i Finska/Komisija, C-514/11 P i C-605/11 P, EU:C:2013:738, t. 42.).
- 61 U ovom slučaju, nesporno je da sporni dokumenti sadržavaju osobne podatke koji se podjednako odnose na M. S.-a, osobu X i ostale treće osobe.
- 62 U skladu s člankom 2. točkom (a) Uredbe br. 45/2001 izraz „osobni podatak” znači „svaka informacija koja se odnosi na identificirane fizičke osobe ili fizičke osobe koje se može identificirati [...]; osoba koja se može identificirati jest osoba koju se može izravno ili neizravno identificirati, i to posebno prema identifikacijskom broju ili prema jednom ili više svojstava značajnih za njezin fizički, fiziološki, mentalni, ekonomski, kulturni ili socijalni identitet”.
- 63 Iz članka 2. točke (a) Uredbe br. 45/2001 i sudske prakse Suda (presude od 29. lipnja 2010., Komisija/Bavarian Lager, C-28/08 P, EU:C:2010:378, t. 68. i od 23. studenoga 2011., Dennekamp/Parlament, T-82/09, neobjavljena, EU:T:2011:688, t. 27.) proizlazi da se imena i prezimena mogu smatrati osobnim podacima.
- 64 Osim podataka o imenima, elementi podataka koji se odnose na profesionalne aktivnosti koje osoba obavlja mogu se također smatrati osobnim podacima, s obzirom na to da je, s jedne strane, riječ o informacijama o uvjetima rada tih osoba i da, s druge strane, takve informacije mogu neizravno omogućiti utvrđivanje identiteta fizičke osobe jer se mogu pripisati datumu ili određenom kalendarskom razdoblju, u smislu gore navedene odredbe (vidjeti presudu od 22. svibnja 2012., Internationaler Hilfsfonds/Komisija, T-300/10, EU:T:2012:247, t. 117. i navedenu sudsku praksu).
- 65 Štoviše, Sud je presudio da upotreba izraza „bilo koji podaci” u okviru definicije pojma „osobni podaci” odražava cilj zakonodavca Unije da tom pojmu da široki smisao, koji nije ograničen na osjetljive ili privatne podatke, nego može obuhvaćati razne vrste podataka, kako objektivnih tako i subjektivnih u obliku mišljenja ili ocjena, pod uvjetom da se oni „odnose” na dotičnu osobu (presuda od 20. prosinca 2017., Nowak, C-434/16, EU:C:2017:994, t. 34.).
- 66 U skladu s člankom 8. točkom (b) Uredbe br. 45/2001, osobni podaci smiju se prenositi samo ako primatelj utvrdi potrebu za prijenosom podataka i ako nema razloga za pretpostaviti da bi se mogli narušiti zakoniti interesi subjekta podataka.
- 67 U tom je kontekstu dužnost utvrđivanja potrebe na onome tko traži takav prijenos. Ako se utvrdi ta potreba, tada je na dotičnoj instituciji provjera da ne postoji nijedan drugi razlog za pretpostavku da bi se predmetnim prijenosom mogli narušiti zakoniti interesi subjekta podataka. Ako ne postoje razlozi takve naravi, tada valja provesti traženi prijenos, dok u suprotnom slučaju dotična institucija mora odvagnuti različite postojeće interese radi odlučivanja o zahtjevu za pristup. Odluka koja se donosi povodom zahtjeva za pristup javnosti takvim dokumentima ovisi o tome koji interes mora prevladati u konkretnom slučaju (vidjeti presude od 16. srpnja 2015., ClientEarth i PAN Europe/EFSA, C-615/13 P, EU:C:2015:489, t. 47. i navedenu sudsku praksu i od 13. siječnja 2017., Deza/ECHA, T-189/14, EU:T:2017:4, t. 53. i navedenu sudsku praksu).
- 68 U ovom slučaju, Komisija je pravilno smatrala, s obzirom na to da je riječ o informacijama i ocjenama koje se odnose na privatni život M. S.-a, osobe X kao i ostalih trećih osoba i koje bi omogućile utvrđivanje njihova identiteta, da je sadržaj spornih dokumenata obuhvaćen pojmom osobnih podataka.
- 69 Međutim, otkrivanje spornih dokumenata javnosti na temelju Uredbe br. 1049/2001 ugrozilo bi zaštitu privatnosti i integriteta M. S.-a, osobe X kao i ostalih trećih osoba koje se navode u tim dokumentima.

- 70 Naime, s obzirom na okolnosti u ovom slučaju, nije ni u interesu M. S.-a, ni osobe X, kao ni ostalih trećih osoba koje se navode da sporni dokumenti uđu u javnu domenu.
- 71 Zbog toga Komisija treba odvagovati različite postojeće interese radi odlučivanja o zahtjevu za pristup pritužbi osobe X i porukama koje je M. S. razmjenjivao s tom osobom elektroničkom poštom ili preko društvene mreže, s obzirom na izuzeće kojim se nastoji ostvariti zaštita privatnosti i integriteta pojedinca iz članka 4. stavka 1. točke (b) Uredbe br. 1049/2001, u skladu s Uredbom br. 45/2001.
- 72 U tom pogledu, Komisija također treba uzeti u obzir činjenicu da, u skladu s člankom 4. stavkom 6. Uredbe br. 1049/2001, ako su izuzećima obuhvaćeni samo dijelovi traženog dokumenta, preostali se dijelovi dokumenta objavljuju (vidjeti u tom smislu rješenje od 27. studenoga 2012., Steinberg/Komisija, T-17/10, neobjavljeno, EU:T:2012:625, t. 55. i navedenu sudsku praksu).
- 73 Komisija je, međutim, smatrala da u ovom slučaju nije moguće izdvojiti određene dijelove spornih dokumenata te smatrati da nisu obuhvaćeni izuzećem predviđenim člankom 4. stavkom 1. točkom (b) Uredbe br. 1049/2001, niti među tim dokumentima izdvojiti one koji su obuhvaćeni spornim osobnim podacima koji se odnose na M. S.-a ili osobu X i ostale treće osobe.
- 74 U tom pogledu, valja istaknuti da, čak i osobne podatke koji su predmet zaštite tajnosti identiteta treba smatrati osobnim podacima koji se odnose na treće osobe, s obzirom na to da se mogu pripisati fizičkoj osobi kojoj se može utvrditi identitet na temelju dodatnih informacija.
- 75 Međutim, u ovom slučaju, djelomičan pristup informacijama sadržanim u pritužbi osobe X ili prepisci između potonje osobe i M. S.-a omogućio bi javnosti utvrđivanje identiteta osoba navedenih u spornim dokumentima.
- 76 Stoga, Komisija nije mogla dodijeliti djelomičan pristup spornim dokumentima a da ne otkrije osobito identitet ostalih trećih osoba koje se u njima navode.
- 77 Nadalje, s obzirom na to da su sporni dokumenti sadržavali osobne podatke koji se ne odnose isključivo na M. S.-a i koji bi ušli u javnu domenu da su ti dokumenti bili dostavljeni toj osobi, Komisija je pravilno, u skladu s odvagivanjem postojećih interesa, dala prednost interesu osobe X i ostalih trećih osoba da njihov identitet ne uđe u javnu domenu pred interesom M. S.-a da taj identitet postane javan te je pravilno potonjoj osobi odbila pristup, na temelju izuzeća predviđenog člankom 4. stavkom 1. točkom (b) Uredbe br. 1049/2001.
- 78 Iz toga proizlazi da argumentaciju koju je u tom pogledu iznijela tužiteljica treba odbiti.
- 79 Slijedom toga, prvi dio prvog tužbenog razloga treba odbiti.

2) Drugi dio prvog tužbenog razloga, koji se temelji na povredi članka 2. i članka 4. stavka 2. druge alineje Uredbe br. 1049/2001

- 80 Tužiteljica tvrdi da sporni dokumenti nisu bili sastavljeni u svrhu sudskog postupka i da stoga odbijanje M. S.-ova zahtjeva za pristup u dijelu u kojem se temelji na zaštiti sudskog postupka nije opravdano. Ističe da temeljna prava, osobito prava obrane, predstavljaju prevladavajući javni interes za otkrivanje tih dokumenata.
- 81 Međutim, iz razmatranja iznesenih u točkama 44. do 78. ove presude proizlazi da se zakonitost odluka od 2. veljače i 19. travnja 2016. ne može ponovno dovesti u pitanje, s obzirom na to da su svi sporni dokumenti obuhvaćeni izuzećem predviđenim člankom 4. stavkom 1. točkom (b) Uredbe br. 1049/2001.

82 Stoga, drugi dio prvog tužbenog razloga treba odbiti kao bespredmetan, na način da se prvi tužbeni razlog u cijelosti odbija.

3) Drugi tužbeni razlog, koji se temelji na povredi obveze obrazlaganja, načela dobre uprave, načela poštovanja privatnog života i prava obrane te načela proporcionalnosti

83 Tužiteljica tvrdi da je Komisija, time što je M. S.-u odbila pristup spornim dokumentima, ugrozila ostvarivanje njegovih prava obrane i, osobito, njegova prava na pristup spisu koji se na njega odnosi, zajamčenog člankom 41. stavkom 2. točkom (b) Povelje Europske unije o temeljnim pravima (u daljnjem tekstu: Povelja), njegovo pravo na pošteno suđenje, zajamčeno člankom 47. Povelje te da je također povrijedila načelo poštovanja privatnog života, zajamčeno člankom 7. Povelje, kao i načelo proporcionalnosti.

84 Što se tiče Komisijina argumenta prema kojem je mogla prekinuti suradnju M. S.-a s mrežom Team Europe u bilo kojem trenutku, tužiteljica tvrdi da, s obzirom na to da je Komisija iznijela tešku optužbu o neželjenom ponašanju M. S.-a prema osobi X i ostalim trećim osobama, prava obrane M. S.-a i pretpostavka nedužnosti zahtijevaju odobrenje pristupa spornim dokumentima.

85 Štoviše, tužiteljica tvrdi da je Komisijino obrazloženje sasvim općenito jer ne objašnjava kako bi se pristupom spornim dokumentima, na primjer prikrivanjem imena koja se navode u tim dokumentima, ugrozio interes zaštite osobnih podataka i privatnosti dotičnih osoba. Dodaje da Komisijinu nepristranost ne treba uzimati zdravo za gotovo u postupanju s pritužbom osobe X.

86 Prije svega treba podsjetiti da iz sudske prakse proizlazi da obveza obrazlaganja čini bitnu postupovnu pretpostavku, koja se mora razlikovati od pitanja osnovanosti obrazloženja, koje se odnosi na materijalnu zakonitost spornog akta (presude od 22. ožujka 2001., Francuska/Komisija, C-17/99, EU:C:2001:178, t. 35. i od 22. svibnja 2012., Internationaler Hilfsfonds/Komisija, T-300/10, EU:T:2012:247, t. 180.).

87 U tom pogledu, Komisija je u odluci od 19. travnja 2016. jasno navela izuzeća na kojima se temeljilo odbijanje M. S.-ova zahtjeva za pristup spornim dokumentima, pozivajući se u pogledu svih tih dokumenata najprije na izuzeće predviđeno člankom 4. stavkom 1. točkom (b) Uredbe br. 1049/2001, koji se odnosi na zaštitu privatnosti i integriteta pojedinca.

88 Naime, iz odluke od 19. travnja 2016. proizlazi da je Komisija smatrala da je ukupan sadržaj spornih dokumenata obuhvaćen pojmom osobnih podataka, s obzirom na to da je riječ o informacijama koje se podjednako odnose na privatni život M. S.-a kao i ostalih osoba te da su mogle omogućiti utvrđivanje identiteta tih osoba u slučaju otkrivanja tih dokumenata javnosti na temelju Uredbe br. 1049/2001, da otkrivanje tih podataka stoga čini prijenos osobnih podataka u smislu članka 8. točke (b) Uredbe br. 45/2001 i da nije bila ispunjena nijedna kumulativna pretpostavka za takav prijenos.

89 Iz toga slijedi da ne samo da je M. S. bio u mogućnosti upoznati se s razlozima odluke od 19. travnja 2016., nego i da je Opći sud mogao provesti nadzor zakonitosti te odluke, kao što uostalom proizlazi iz točaka 44. do 78. ove presude. Međutim, prema sudskoj praksi, obrazloženje koje se zahtijeva člankom 296. UFEU-a mora biti prilagođeno prirodi predmetnog akta te iz njega mora jasno i nedvosmisleno slijediti ocjena institucije koja je donijela akt, tako da se zainteresirane osobe mogu upoznati s razlozima za donesenu mjeru i tako da sud Unije može provesti svoj nadzor (vidjeti presudu od 22. travnja 2008., Komisija/Salzgitter, C-408/04 P, EU:C:2008:236, t. 56. i navedenu sudsku praksu). Stoga je Komisija u pogledu spornih dokumenata ispunila svoju obvezu obrazlaganja.

- 90 Nadalje, tužiteljčin argument prema kojem činjenica da M. S.-u nije odobrila pristup spornim dokumentima povređuje njegova prava obrane i, osobito, njegovo pravo na pristup spisu koji se na njega odnosi, kao i načelo pretpostavke nedužnosti te se protivi Povelji također se ne može prihvatiti, s obzirom na to da zahtjev za pristup spornim dokumentima nije obuhvaćen okvirom upravnog ili sudskog postupka u kojem su primjenjiva ta prava i načela, nego okvirom ugovornog odnosa koji je povezivao M. S.-a s Komisijom i koji je uređen dopisom o suglasnosti i pravom koje je primjenjivo na potonji dopis.
- 91 Iz prethodno navedenog proizlazi da valja odbiti drugi tužbeni zahtjev i, prema tome, zahtjev za poništenje odluka od 2. veljače i 19. travnja 2016. u dijelu u kojem se odnose na odbijanje M. S.-ova zahtjeva za pristup spornim dokumentima a da pritom nije potrebno odlučiti o dopuštenosti zahtjeva za poništenje u dijelu u kojem se odnosi na odluku od 2. veljače 2016.

c) Zahtjev za poništenje odluke od 16. lipnja 2016., koja se odnosi na odbijanje M. S.-ova zahtjeva za prijenos spornih osobnih podataka

- 92 U potporu ovom zahtjevu za poništenje, tužiteljica iznosi jedan tužbeni razlog, koji se temelji na povredi članka 8., 13. i 20. Uredbe br. 45/2001.
- 93 Prema tužiteljčinom mišljenju, pravila koja se propisuju člankom 8. Uredbe br. 45/2001 nisu dio uvjeta ili ograničenja općeg prava na pristup, predviđenog člankom 13. te uredbe. Ne postoji nijedan razlog iz kojeg bi se smatralo da se prijenosom spornih osobnih podataka moglo ugroziti legitimne interese trećih osoba. Konkretno, Komisija nije dokazala, kao što je Ombudsman utvrdio u točki 32. svojeg prijedloga sporazumnog rješenja, da bi otkrivanje spornih dokumenata konkretno i stvarno ugrozilo privatnost i integritet osobe X ili ostalih trećih osoba koje se spominju u tim podacima. Podredno, tužiteljica tvrdi da su kumulativne pretpostavke iz članka 8. točke (b) Uredbe br. 45/2001 u ovom slučaju bile ispunjene.
- 94 K tomu, tužiteljica tvrdi da je jedini cilj M. S.-ovih zahtjeva bio shvatiti optužbe iznesene protiv njega i dokazati da su te optužbe neutemeljene kako bi dokazao istinu i svoju čast. Usto, prijenos spornih osobnih podataka bio je potreban za razumijevanje Komisijine odluke od 10. travnja 2013. o prekidu suradnje M. S.-a s mrežom Team Europe. Odbijanje M. S.-ova zahtjeva za prijenos tih osobnih podataka nije bilo opravdano ni člankom 20. Uredbe br. 45/2001, što je Ombudsman također utvrdio.
- 95 Komisija tvrdi, što se tiče navodne pogrešne primjene članka 13. i 20. Uredbe br. 45/2001, da sporni osobni podaci nisu bili osobni podaci koji se odnose samo na M. S.-a te da nisu mogli biti predmet njegove provjere točnosti, ispravka, brisanja ili blokiranja. Nije ni zadaća ni cilj Uredbe br. 45/2001 dopustiti pristup, osporavanje ili ispravak potpuno subjektivnog opisa koji je Komisiji pružila podnositeljica pritužbe koja je sudjelovala na konferenciji i večeri s M. S.-om te je s njim razmjenjivala poruke preko društvene mreže i elektroničke pošte.
- 96 Usto, što se tiče primjene članka 8. točke (b) Uredbe br. 45/2001, Komisija tvrdi da osobni podaci mogu biti preneseni trećim osobama samo ako taj prijenos, s jedne strane, ispunjava uvjete propisane u članku 8. točkama (a) ili (b) te uredbe i, s druge strane, ako čini zakonitu obradu u skladu sa zahtjevima iz članka 5. iste te uredbe. Tužiteljica u svojoj tužbi u predmetu T-435/16 ne navodi kako se prijenos M. S.-u osobnih podataka trećih osoba mogao smatrati zakonitim. Komisija stoga tvrdi da potreba za prijenosom osobnih podataka u smislu članka 8. točke (b) iste uredbe nije bila utvrđena. K tomu, tvrdi da je M. S. u potpunosti bio upoznat s razlozima njezine odluke od 10. travnja 2013. o prekidu njegove suradnje s mrežom Team Europe.

- 97 Što se tiče tužiteljčina argumenta kojim nastoji osporiti primjenu članka 20. Uredbe br. 45/2001, prema kojem nije dokazala stvarnu opasnost za temeljna prava ili legitimne interese trećih osoba, Komisija je navela da se savjetovala s osobom X i da se ona bojala da se M. S. ne krene razjašnjavati s njom ili s njezinim prijateljima. Smatra, uzimajući u obzir te bojazni i sporne dokumente koje je posjedovala, da je takva opasnost postojala.
- 98 U konačnici, Komisija tvrdi da nije bilo moguće izdvojiti određene podatke sadržane u spornim dokumentima i smatrati da oni nisu obuhvaćeni pojmom osobnih podataka. Stoga nije bila u mogućnosti odobriti djelomičan pristup (osim informacijama bez bitnog sadržaja) spornim dokumentima a da se pritom ne otkriju osobni podaci ili informacije o privatnom životu dotičnih trećih osoba ili omogući otkrivanje njihova identiteta.
- 99 Podredno, valja napomenuti da se Uredbom br. 45/2001 nastoji ostvariti različit cilj od onog Uredbe br. 1049/2001. Dok se potonjom uredbom nastoji osigurati što je moguće veća transparentnost postupka odlučivanja tijela javne vlasti Unije kao i informacija na kojima se temelje njihove odluke, prvom se, kao što se navodi u njezinu članku 1., nastoji osigurati zaštita sloboda i temeljnih prava fizičkih osoba, a osobito njihove privatnosti pri obradi osobnih podataka (presude od 29. lipnja 2010., Komisija/Bavarian Lager, C-28/08 P, EU:C:2010:378, t. 49. i od 21. rujna 2016., Secolux/Komisija, T-363/14, EU:T:2016:521, t. 26.).
- 100 Iz sudske prakse Europskog suda za ljudska prava koja se odnosi na primjenu članka 8. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, potpisane u Rimu 4. studenoga 1950., proizlazi da je pravo pojedinca na zaštitu svojeg ugleda dio prava na poštovanje privatnog života (ESLJP, presuda od 21. rujna 2010., Polanco Torres i Movilla Polanco protiv Španjolske, CE:ECHR:2010:0921JUD 003414706, t. 40. i presuda od 7. veljače 2012., Axel Springer AG protiv Njemačke, CE:ECHR:2012:0207JUD 003995408, t. 83.). Ugled pojedinca sastavni je dio njegova osobnog identiteta i moralnog integriteta, koji su obuhvaćeni njegovim privatnim životom (ESLJP, presuda od 25. veljače 1992., Pfeifer i Plankl protiv Austrije, CE:ECHR:1992:0225JUD 001080284, t. 35.). Ista razmatranja primjenjuju se na čast pojedinca (ESLJP, presuda od 4. listopada 2007., Sanchez Cardenas protiv Norveške, CE:ECHR:2007:1004JUD 001214803, t. 38. i presuda od 9. travnja 2009., A. protiv Norveške, CE:ECHR:2009:0409JUD 002807006, t. 64.).
- 101 U skladu s člankom 13. točkom (c) Uredbe br. 45/2001, subjekt osobnih podataka koji se obrađuju ima pravo dobiti obavijest, u razumljivome obliku, o tim podacima te o svim dostupnim informacijama u vezi s njihovim izvorom. U tom pogledu, Uredbu br. 45/2001 treba tumačiti u skladu s člankom 41. Povelje, kojim se priznaje pravo na dobru upravu, a osobito pravo svake osobe na pristup svojem spisu (presuda od 16. rujna 2013., CN/Vijeće, F-84/12, EU:F:2013:128, t. 39. i t. 40.).
- 102 U tom kontekstu, zaštita temeljnog prava na poštovanje privatnosti podrazumijeva, među ostalim, to da svaka fizička osoba može biti sigurna da su osobni podaci koji se odnose na nju točni i obrađeni na zakonit način. Kako bi mogla obaviti nužne provjere, ta osoba raspolaže pravom na pristup podacima koji se na nju odnose a predmet su obrade. To pravo na pristup osobito je nužno radi omogućavanja osobi čiji se podaci obrađuju da od voditelja obrade dobije, ako je primjenjivo, ispravak, brisanje ili blokiranje tih podataka i da tako izvršava pravo da se ocjene koje se na nju odnose nakon određenog razdoblja izbrišu, tj. unište (vidjeti po analogiji presudu od 20. prosinca 2017., Nowak, C-434/16, EU:C:2017:994, t. 57. i navedenu sudsku praksu).
- 103 S obzirom osobito na tužbene razloge na koje se tužiteljica poziva u točki 94. ove presude, ona je u dovoljnoj mjeri dokazala potrebu za pravom na pristup spornim osobnim podacima koji se odnose na M. S.-a kako bi, po potrebi, zatražila njihov ispravak ili brisanje. Naime, M. S. nije imao pristup tvrdnjama o svojem neželjenom ponašanju iznesenim u pritužbi osobe X, dok je Komisija jasno utvrdila da iz tih tvrdnji proizlazi njezina odluka od 10. travnja 2013. o prekidu njegove suradnje s mrežom Team Europe (vidjeti točku 6. ove presude) te su stoga mogle naštetiti njegovu ugledu i časti kao suradnika te mreže.

- 104 Člankom 20. Uredbe br. 45/2001 predviđaju se, međutim, izuzeća i ograničenja prava na pristup subjekta podataka te, osobito, da institucije i tijela Unije mogu ograničiti primjenu članka 13. te uredbe ako takvo ograničenje predstavlja neophodnu mjeru kojom se jamči zaštita subjekta podataka ili prava i slobode drugih.
- 105 Štoviše, prijenos osobnih podataka primateljima koji nisu institucije i tijela Unije ni subjekt podataka uređuje se člankom 8. Uredbe br. 45/2001, kojim se konkretno određuje da se osobni podaci smiju prenositi samo ako primatelj utvrdi potrebu za njihovim prijenosom i ako nema razloga za pretpostaviti da bi se mogli narušiti zakoniti interesi subjekta podataka.
- 106 S obzirom na to da su sporni osobni podaci osobni podaci koji se podjednako odnose na M. S.-a, osobu X i ostale treće osobe navedene u spornim dokumentima, valja odvagnuti legitimne interese različitih osoba koje su u ovom slučaju suprotstavljene, radi utvrđivanja postoji li prevladavajući interes za odbijanje M. S.-u prava na pristup tim osobnim podacima.
- 107 Međutim, čak i ako se prihvati Komisijin argument prema kojem se potreba za zaštitom primjenjuje na sporne dokumente u cijelosti, ona u svojoj odluci od 16. lipnja 2016. nije opravdala kako je otkrivanje tih dokumenata te, osobito, dvaju dokumenata koji sadržavaju prepisku između osobe X i M. S.-a, kojima je potonja osoba već imala pristup kao autor ili primatelj, moglo konkretno i stvarno ugroziti legitimne interese osobe X ili ostalih trećih osoba navedenih u tim dokumentima.
- 108 U tom pogledu, Komisija ne može u svojoj odluci od 19. travnja 2016. podredno upućivati na činjenicu da osoba koja je podnijela pritužbu ne želi da M. S. bude upoznat sa spornim osobnim podacima zbog bojazni od odmazde. Iako je Komisija na raspravi tvrdila da jedna od osoba navedenih u spornim dokumentima stanuje u istom gradu kao M. S., iz nijednog elementa spisa ne proizlazi da je potonja osoba, koja je već raspolagala dostatnim informacijama za utvrđivanje identiteta osoba X i Y kao osoba koje su mogle podnijeti pritužbu, namjeravala izvršavati odmazdu nad njima prekoračivanjem radnji potrebnih za obranu svojih legitimnih interesa.
- 109 U točki 32. svojeg prijedloga sporazumnog rješenja, Ombudsman je sam istaknuo da, „sa stajališta prava obrane [M. S.-a], [r]azlog [za odbijanje otkrivanja spornih dokumenata koji se odnose na potrebu zaštite povjerljivosti osobe X bio je] nedostatan, s obzirom na to da predstavništvo Komisije n[ije] podnijelo dokaz stvarne opasnosti za temeljna prava ili legitimne interese [osobe X] i da [su i]zjave [potonje osobe] i dokazi koje je podnijela [bili] odlučujući dokazi, odnosno jedini, protiv [M. S.-a]”.
- 110 U tom pogledu, valja naglasiti da, prema sudskoj praksi, samo okolnost da se dokument odnosi na interes zaštićen izuzećem ne može biti dostatna kako bi se opravdala primjena potonjeg izuzeća. Predmetna institucija mora također pružiti objašnjenja o tome na koji bi način pristup spomenutom dokumentu mogao konkretno i stvarno ugroziti interes zaštićen izuzećem predviđenim u tom članku (vidjeti presude od 16. srpnja 2015., ClientEarth/Komisija, C-612/13 P, EU:C:2015:486, t. 68. i navedenu sudsku praksu; od 11. ožujka 2009., Borax Europe/Komisija, T-121/05, neobjavljena, EU:T:2009:64, t. 43. i navedenu sudsku praksu te od 11. ožujka 2009., Borax Europe/Komisija, T-166/05, neobjavljena, EU:T:2009:65, t. 50. i navedenu sudsku praksu).
- 111 U ovom slučaju, iz odluke od 16. lipnja 2016. ne proizlazi da je ta institucija primjereno odvagнула različite postojeće legitimne interese, kao što se zahtjeva zajedničkom primjenom članaka 8., 13. i 20. Uredbe br. 45/2001.
- 112 Iz svih prethodnih razmatranja proizlazi da se odlukom od 16. lipnja 2016., koja se odnosi na odbijanje M. S.-ova zahtjeva za prijenos spornih osobnih podataka, povređuju članci 8., 13. i 20. Uredbe br. 45/2001 te da je zato treba poništiti a da pritom nije potrebno ispitati drugi tužbeni razlog koji je istaknula tužiteljica.

2. Zahtjevi za naknadu štete

- 113 Tužiteljica traži naknadu neimovinske štete koju je M. S. pretrpio zbog Komisijina odbijanja njegova zahtjeva za pristup spornim dokumentima i prijenos spornih osobnih podataka.
- 114 Tužiteljica tvrdi da je Komisija, time što je M. S.-u odbila odobriti pristup spornim dokumentima i iskazima svjedoka, kao i time što mu je odbila prenijeti sporne osobne podatke, postupila protupravno i povrijedila njegova temeljna prava, kao što su prava obrane i pravo na poštovanje privatnog života, na način da za potonju osobu iz toga proizlazi osjećaj nepravde i gubitka povjerenja u tu instituciju. Iz tih razloga tužiteljica smatra da se zahtjev za naknadu štete može odvojiti od zahtjeva za poništenje te je i dalje valjan, iako tužbu za poništenje treba odbiti. U tom pogledu, tužiteljica procjenjuje štetu koju je pretrpio M. S. na 20 000 eura, u svakom predmetu, odnosno na ukupan iznos od 40 000 eura.
- 115 Prema ustaljenoj sudskoj praksi, postojanje izvanugovorne odgovornosti Unije u smislu članka 340. UFEU-a za nezakonito postupanje institucije, uvjetovano je ispunjenjem skupine uvjeta, odnosno nezakonitošću postupanja koje se prigovara instituciji, stvarnošću štete i postojanjem uzročne veze između navodnog postupanja i štete na koju se poziva. Ako jedan od tih uvjeta nije ispunjen, tužbu treba odbiti u cijelosti, a da pritom nije potrebno ispitati jesu li ispunjeni drugi uvjeti za izvanugovornu odgovornost (presude od 14. listopada 2014., *Giordano/Komisija*, C-611/12 P, EU:C:2014:2282, t. 35. i navedena sudska praksa i od 9. rujna 1999., *Lucaccioni/Komisija*, C-257/98 P, EU:C:1999:402, t. 14.).
- 116 Usto, zahtjeve za naknadu imovinske ili neimovinske štete treba odbiti ako su u uskoj vezi sa zahtjevima za poništenje koji su sami odbačeni kao nedopušteni ili odbijeni kao neosnovani (vidjeti u tom smislu presudu od 14. rujna 2006., *Komisija/Fernández Gómez*, C-417/05 P, EU:C:2006:582, t. 51.).
- 117 U ovom slučaju, zahtjev za naknadu neimovinske štete koju je M. S. pretrpio zbog navodne nezakonitosti odbijanja njegova pristupa spornim dokumentima u uskoj je vezi sa zahtjevom za poništenje odluka od 2. veljače i 19. travnja 2016., u dijelu u kojem se odnose na odbijanje M. S.-ova zahtjeva za pristup spornim dokumentima. Međutim, iz točaka 43. do 91. ove presude proizlazi da ispitivanjem tužbenih zahtjeva istaknutih u potporu tom zahtjevu za poništenje nije otkrivena nikakva nezakonitost koju je počinila Komisija te stoga nikakva pogreška koja uzrokuje njezinu odgovornost. Stoga, zahtjev za naknadu štete koju je zbog tih nezakonitosti navodno pretrpio M. S. također treba odbiti kao neosnovan.
- 118 Što se tiče zahtjeva za naknadu neimovinske štete koju je M. S. pretrpio zbog navodne nezakonitosti odbijanja njegova zahtjeva za prijenos spornih osobnih podataka, iz točke 112. ove presude proizlazi da se odlukom od 16. lipnja 2016. o odbijanju M. S.-ova zahtjeva za prijenos tih osobnih podataka povređuju članci 8., 13. i 20. Uredbe br. 45/2001 te da je iz tog razloga treba poništiti. Prema ustaljenoj sudskoj praksi, poništenje nezakonitog akta može samo po sebi činiti primjerenu naknadu štete i načelno dostatnu za sve neimovinske štete koju je taj akt mogao prouzročiti (vidjeti presudu od 9. studenoga 2004., *Montalto/Vijeće*, T-116/03, EU:T:2004:325, t. 127. i navedenu sudsku praksu), osim ako tužitelj ne dokaže da je pretrpio neimovinsku štetu koja je odvojiva od nezakonitosti zbog koje je odluka poništena i koja se ne može u cijelosti popraviti tim poništenjem (vidjeti presudu od 6. lipnja 2006., *Girardot/Komisija*, T-10/02, EU:T:2006:148, t. 131. i navedenu sudsku praksu).
- 119 Osjećaj nepravde i boli uzrokovan time što je osoba morala voditi sudski postupak kako bi ostvarila svoja prava predstavlja štetu koja proizlazi iz same činjenice da je administracija postupala nezakonito. Ta se šteta može popraviti kada to već nije učinjeno zadovoljstvom zbog poništenja nezakonitog akta (vidjeti u tom smislu presudu od 10. srpnja 2014., *CG/EIB*, F-115/11, EU:F:2014:187, t. 132.).

- 120 Osim toga, poništenje nezakonitog akta ne može samo po sebi činiti primjerenu naknadu štete kad pobijani akt sadržava izričito negativnu ocjenu tužiteljevih sposobnosti koja bi ga mogla povrijediti (vidjeti u tom smislu presude od 7. veljače 1990, Culin/Komisija, C-343/87, EU:C:1990:49, t. 27. do 29.; od 23. ožujka 2000., Rudolph/Komisija, T-197/98, EU:T:2000:86, t. 98. i od 13. prosinca 2005., Cwik/Komisija, T-155/03, T-157/03 i T-331/03, EU:T:2005:447, t. 205. i 206.).
- 121 U ovom slučaju, odluka od 16. lipnja 2016. kojom je odbijen M. S.-ov zahtjev za prijenos spornih osobnih podataka, a da se pritom nisu primjereno odvagali različiti postojeći legitimni interesi, mogla je kod M. S.-a uzrokovati osjećaj nepravde i gubitka povjerenja u Komisiju. Osim toga, ta se odluka temelji, kao što to proizlazi iz Komisijinih razmatranja iznesenih pred Ombudsmanom i Općim sudom, na „strahu od odmazde [M. S.-a] [p]rema [osobi X] ili prema ostalim osobama koje se navode u njezinoj pritužbi”, odnosno na obliku negativne ocjene u pogledu M. S.-a te ga je mogla povrijediti.
- 122 U tim okolnostima, poništenje odluke od 16. lipnja 2016. ne može samo po sebi biti primjerena naknada neimovinske štete koju je M. S. pretrpio zbog te odluke.
- 123 Stoga valja djelomično prihvatiti zahtjev za naknadu neimovinske štete koju je M. S. pretrpio zbog nezakonitog odbijanja njegova zahtjeva za prijenos spornih osobnih podataka, u visini iznosa od 5000 eura, te isti zahtjev odbiti u preostalom djelu.

IV. Troškovi

- 124 U skladu s člankom 134. stavkom 3. Poslovnika, svaka stranka snosi vlastite troškove ako stranke djelomično uspiju u svojim zahtjevima.
- 125 U ovom slučaju, s obzirom na to da su tužiteljica i Komisija djelomično uspjele u određenim dijelovima svojih zahtjeva, svaka će snositi vlastite troškove.

Slijedom navedenog,

OPĆI SUD (prvo vijeće),

proglašava i presuđuje:

- 1. Odluka Europske Komisije od 16. lipnja 2016. koja se odnosi na odbijanje M. S.-ova zahtjeva za prijenos određenih osobnih podataka poništava se.**
- 2. Komisiji se nalaže da V. G., u svojstvu sveopće nasljednice M. S.-a, isplati iznos od 5000 eura.**
- 3. U preostalom dijelu tužba se odbija.**
- 4. V. G. i Komisija snosit će vlastite troškove.**

Pelikánová

Valančius

Öberg

Objavljeno na javnoj raspravi u Luxembourggu 27. studenoga 2018.

Potpisi